

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ИЗМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

, Республика Татарстан, Сабинский
район,
с.Измя, ул. Школьная, 9
тел. (84362) 49-1-32, 49-1-22

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЭЗМӘ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422052, Татарстан Республикасы,
Саба районы,
Эзмә авылы, Мәктәп урамы, 9 йорт
тел. (84362) 49-1-32, 49-1-22

e-mail: izm.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
08.11.2021

КАРАР
№26

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Эзмә авыл җирлегендә инициативалы проектларны
тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен
раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законының 26
статьясы нигезендә Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Корсабаш авыл
җирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау
тәртибен раслау (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге
адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлегенең рәсми сайтында:
<http://saby.tatarstan.ru/rus/izma> адресы буенча һәм җирлекнең мәгълүмати
стендларында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Эзмә авыл
җирлеге башлыгы

А.Р. Шәйхетдинов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлеге Советы 2021 елның 8 ноябрәндәге 26 номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге тәртипне җайга салу предметы.

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Эзмә авыл җирлеге территориясендә (алга таба текст буенча – авыл җирлеге) үткәрү белән бәйлә мөнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйлә мөнәсәбәтләргә әлеге тәртип нигезләмәләре, әгәр җирлек Советы карарлары нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Законнда һәм (яисә) башка норматив хокукый актында башкача каралмаган булса, әлеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

1. Инициативалы проект буларак, әлеге Тәртиптә җирлек халкының җирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә башка мәсьәләләрне хәл итү буенча җирлектә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) җирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләрдән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, җирлек бюджеты акчалары күләменә күрсәтмә;

8) әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә җирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак.

Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин.

3. Проектны тасвирлауның якинча формасы һәм аны тутыру буенча рекомендацияләр җирлекнең башкарма комитеты (алга таба – Администрация) тарафыннан раслана.

Статья 3. Инициативалы проектлар халык мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар жирлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күп фатирлы йорт;
- 3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы)
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме.

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында жирлек администрациясә карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән жирлек территориясен (округ) бер өлешкә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар жирлек территориясенә (округ) тиешле өлешә чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналтынчы яшькә җиткән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнын торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
- 2) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл жирлегә старостасы;
- 4) торак милекчеләре ширкәтләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 1) инициативалы проект әзерлиләр;
- 2) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданның фикерен ачыклауны тәэмин итәләр;
- 3) администрациягә инициативалы проект кертәләр;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
- 5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзү һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә тарафыннан рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль иҗтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль иҗтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар Иҗтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект авыл жирлеге халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

- 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
- 2) территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;
- 3) гражданнардан сораштыру үткөрү;
- 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

Жыелыш авыл жирлеге территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру жирлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, жирлек территориясенә төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

Жыелышта унтугыз яшкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

2. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндезге-читтән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан формада, шулай ук жыелыш үткөрү турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яки адрес буенча яшәүчеләрнең карарларын билгеләнгән вакытка яки адрес буенча тапшыру мөмкинлеген яки Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы сайты кулланып тавыш бирүне түбәндәге адрес буенча күз алдында тоту: <https://saby.tatarstan.ru> «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба-махсуслаштырылган сайт).

3. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергәләп гамәлгә ашырыла.

4. Жыелыш үткөрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

5. Проект инициаторына жыелышны үткөрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткөрү өчен бушлай бина бирә. Администрация карары белән жыелышлар үткөрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлеген билгеләнергә мөмкин.

6. Жыелыш 20 кешедән дә ким булмаган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

Статья 7. Жыелышка өзөрлөк

1. Жыелыш үткөрү турунда проект инициаторының карарында күрсөтөлө:
 - 1) фикер алышу өчен жыелыш үткөрөлө торган инициативалы проект;
 - 2) жыелышны үткөрү формасы (көндөзгө яки көндөзгө-читтән торып);
 - 3) жыелышның көн тәртибе, э жыелышны көндөзгө-читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мөсьөлөлөр;
 - 4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, э жыелышны көндөзгө-читтән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка куелган мөсьөлөлөр буенча халык карарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мөсьөлөлөр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турунда Карар кабул итү вакыты;;
 - 5) жыелышны көндөзгө формада үткөрөлө торган жыелышта катнашучылар йө көн тәртибендөгө мөсьөлөлөр буенча фикер алышуларда катнашучыларның, жыелышны көндөзгө-читтән торып уздыру очрагында, фаразланыла торган саны;
 - 6) аны үткөрү турунда жыелыш үткөрөлө торган территориядө яшөүчөлөргө хөбөр итү ысуллары.
2. Проект инициаторы администрациягө жыелыш үткөрү турунда 10 көннән дө соңга калмыйча язма хөбөр жибөрө.
3. Жыелыш үткөрү турунда хөбөрнамөдө күрсөтөлө:
 - 1) проект инициаторы турунда белешмөлөр (инициатив төркөм әгъзаларының фамилияләре, исемнөре, атасының исеме, аларның яшөү яки тору урыны турунда белешмөлөр, авыл торак пунктының исем-фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);
 - 2) әлегө статьяның 1 өлөшөндө каралган белешмөлөр;
 - 3) жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча күрсөтмө функциялөр башкарырга вөкалөтлө затларның фамилияләре, исемнөре, телефон номерлары;
 - 4) жыелышны үткөрүдө ярдөм итү, шул исөптөн жыелышны үткөрү өчен бина бирү (жыелышны көндөзгө-читтән торып үткөрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мөсьөлөлөр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турунда үтенеч.
4. Жыелышны үткөрү турунда белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча бөеру функцияләрен башкарырга вөкалөтлө затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркөм исеменнән жыелышны үткөрү турунда белдерү инициатив төркөм тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча бөеру функцияләрен башкарырга вөкалөтлө затлар тарафыннан имзалана.
5. Жыелышны үткөрү өчен бина бирү турундагы үтенеч булганда, Администрация белдерү кергән көннән өч көн эчендө проект инициаторына үткөрү өчен бина бирү мөмкинлегө турунда хөбөр итө яки жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгөртөргө тәкъдим итө. Проект инициаторы әлегө тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендө жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) вакытын үзгөртүгө ризалык яки ризалашмау турунда хөбөр итөргө тиеш.
6. Администрация жыелыш үткөрү, шул исөптөн инициативалы проект белән танышу тәртибе турунда, жирлекнең «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндөгө рәсми сайтында яки махсус сайтта урнаштырыла:
 - 1) жыелыш үткөрү турунда хөбөр кергән көннән өч көн эчендө;
 - 2) проект инициаторы ризалыгы белән жыелышны үткөрү урынын һәм (яисә)датасын һәм вакытын үзгөртү турунда тәкъдим белән ризалашканнан соң ике көннән дө соңга калмыйча (жыелышны көндөзгө-читтән торып уздырганда).
7. Администрация, жыелыш үткөрүдө ярдөм итү проекты инициаторына ярдөм итү максатыннан, вөкалөтлө вөкилне билгөлөргө хоуклы. Вөкалөтлө вөкилне билгөлөү турунда Администрация проект инициаторына алдан хөбөр итө.

Статья 8. Жыелышны көндөзгө формада үткөрү тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан граждандарны Администрация раслаган форма буенча исемлекке төзөп теркөүне тээмин итө. Жыелышта катнашкан граждандар исемлеге жыелыш беркетмөсөнөң аерылгысыз өлөшө булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендөгө мәсьөлөлөр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчөлөк тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендөгө мәсьөлөлөр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчөлөк тавышы белән кабул ителө.

3. Жыелыш проект инициаторы вөкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рөис һәм сөркәтип сайлана.

4. Рөис жыелыш алып бара, көн тәртибендөгө сорауларны игълан итө, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирө, жыелыш тарафыннан кабул ителө торган карарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нөтижөлөрөн игълан итө.

5. Сөркәтип жыелыш беркетмөсөн алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык карарлар, алар буенча тавыш бирү нөтижөлөрө күрсөтелгән. Жыелыш беркетмөсөнө жыелыш секретаре һәм рөисе кул куя.

Жыелыш беркетмөсөндө күрсөтелө:

- 1) жыелышны үткөрү урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан граждандар саны;
- 3) жыелышның рөисе һәм сөркәтибе турында яшөү урыны күрсөтелгән белешмөлөр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтөлөгө;
- 5) көн тәртибендөгө мәсьөлөлөр буенча кабул ителгән карарлар.

Статья 9. Жыелышны көндөзгө-читтөн торып үткөрү тәртибе

1. Жыелышны көн тәртибендөгө мәсьөлөлөрнө турыдан-туры карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьөлөлөр буенча карарлар кабул итү өлөгө Төртипнөң 8 статьясында билгеләнгән төртиптө гамөлгө ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткөрү турында хөбөрдө күрсөтелгән, тавышка куелган мәсьөлөлөр буенча карарның язма рөвешендө рөсмилөштерелгән урынга яки адрес буенча жибөергө хоуклы. Карарның якинча формасы Администрация тарафыннан раслана.

3. Көндөзгө-читтөн торып үткөрөлө торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлар кабул итү төмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелыш үткөрөлгән очракта, махсус сайтны кулланып, жыелышлар үткөрү турында хөбөр урнаштыру һәм турыдан - туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибендөгө мәсьөлөлөр буенча күрсөтелгән сайтта үткөрөлө.

5. Жыелышның көн тәртибе мәсьөлөлөрө буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткөрөлө торган территориядө яшөүчөлөр тарафыннан, «өйө», «юк» яки «тыелып» формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибендөгө һәр мәсьөлө буенча карар күрсөтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдө катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадөр электрон формада тавыш биргән кешелөр санала. Халыкны идентификацияләү Бердөм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм төмамланганчы тәнөффөссөз үткөрөлө.

6. Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нөтижөлөрө беркетмө рөвешендө формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү төмамланганнан соң бер көн эчендө урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмөсө Администрация проект

инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең «персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң, сораштыру юлы белән яки махсус сайтны кулланып, сәркатип жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе кул куя.

9. Көндезге-читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегенә, турыдан-туры фикер алышуларда;
- 6) көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижеләре.

Статья 10. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясен үткөрү

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә җиткән кешеләр саны 100 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба – конференция) үткәрелергә мөмкин..

2. Конференция өлегә Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, өлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткөрү турында проект инициаторы Карарында, өлегә Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

- 1) 16 яшькә җиткән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкилләк нормасы;
- 2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткөрү вакыты һәм тәртибе.

4. Делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре конференция беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

Статья 11. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданның имзаларын җыю

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданның имзаларын җыю (алга таба – имзалар җыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 100 кеше тәшкил итәргә тиеш.

Имзалар җыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имзалар аларны кул кую кәгазенә кертү юлы белән җыела, аның формасы Администрация тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза җыю гамәлгә ашырыла;

3) подписка кәгазендә яшәүченең имзасы һәм аны кертү датасы куела. Имза һәм датасын, аны кертү кешесе куя үз кулы белән. Имза кую кәгазендә куела торган кулланыучы турында белешмәләр, имзалар җыючы зат үтенече буенча, кул кую

кәгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәғлүматлар кулъязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны хуплауга бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланырга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәу урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда култамга кәгазен шәхси һәм әйләнеш ягында тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар кул кую кәгазенең икенче ягында турыдан-туры яшәүченең соңгы имзасыннан соң куела;

7) имзалар жыйганда һәр кешенең шәхси мәғлүматларын эшкәртүгә ризалыгы булырга тиеш, ул «Персональ мәғлүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

Статья 12. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткөрү

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданның фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткөрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны жирлек халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жиберә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткөрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы жирлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәу яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10 дан да ким булмаган авыл жирлегендә яшәүче 10 кеше имза сала. Бу очрақта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәу урыны яки тору урыны турында белешмәләргә имза салган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Гариза керткән көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча, аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

5. Сораштыру үткөрү турындагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек

халкының ихтыяр белдерүе нәтижэләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәрүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. «Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешә нигезендә гражданның арасында сораштыру үткәрү өчен, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның сораштыру жирлек советы билгеләгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә җиткән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижэләрен Администрация проект инициаторына, аларны ясаганнан соң, 3 эш көненнән дә соңга калмыйча, җиткерә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

Статья 13. Администрациягә инициативалы проектлар кертү

1. Инициативалы проект керткәндә администрациягә тапшырыла:

1) проектны кәгазьдә яисә электрон формада тасвирлау, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем тәү беркетмәсә яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән аның исемнән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) җыен, гражданның җыелышлары яки конференцияләре беркетмәсә, гражданның сораштыру нәтижэләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар администрациягә турыдан-туры, проект инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша, аны җибәргәндә һәм кертемнәрнең тасвирламасы белән җибәрелә.

3. Проектны кертү датасы булып әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне, Администрация тора.

4. Әгәр документлар администрациягә турыдан-туры зат, проектның инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, Администрация тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә.

5. Расписка Администрация тарафыннан документлар алган көнне тапшырылырга тиеш.

Статья 14. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия¹

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия 6 кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Администрация карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлегенә төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисеннән, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларынан тора.

5. Комиссия рәисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеген белән җитәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын тәзи;
- 3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- 1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;
- 2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;
- 3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

- 1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- 2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
- 3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;
- 4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;
- 5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырышы анда аның әгъзаларының яртысынан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен белдерергә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, аңа комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза сала.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны администрация башлыгына җибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне Администрация башкара.

Статья 15. Администрация тарафыннан инициатив проектны карау тәртибе

1. Инициативалы проект Администрация тарафыннан аны керткәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Инициативалы проектны администрациягә кертү турындагы мәгълүмат жирлекнең мәгълүмат стендларында һәм инициативалы проект кертелгән көннән өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданның администрациягә үз искәрмәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп, хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр турыдан-туры мөрәжәгать итүче администрациясенә тапшырыла яисә махсус сайтта форма тутыру юлы белән почта аша жибәрелә.

4. Инициатив проект буенча искәрмәләренә һәм тәкъдимнәренә гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия администрация башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

6. Әгәр администрациягә берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия администрация башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

7. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 16 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткөрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

8. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча администрация башлыгы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирлек бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү)нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшне дөвам итәргә;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

9. Администрация башлыгы инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

10. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына аны кабул иткән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

11. Администрация әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка җирлекнең җирле үзидарә органы яисә дөүләт органы каравына тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, администрация вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 14 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 16. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашыруда катнашу дәрәжәсе;

2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары комиссия тарафыннан билгеләнә (алга таба критерийлар).

4. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 14 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

6. Конкурс нәтижәләре буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карар кабул итә.

7. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максимум суммар балл алган.

Статья 17. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Администрация карары

1. Инициативалы проектны тормышка ашыру турында администрация башлыгы карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект җибәрелгән Чараның атамасы;

2) җирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар) һ. б.);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлөп бирелә торган җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказ бирүче, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) инициатив түләүләр күләмен бүлөп биреп, объектны (чараларны) үткәргүгә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәргүгә чараларның иң чик күләме;

7) инициатив түлөүлөр күлөмөн бүлөп биреп, объектны (чараларны) үткөрү өчөн объектның фаразланыла торган (чик) бөясен яисө чараны (чараларны) үткөрүгө чараларның иң чик күлөмөн гамөлгө ашыру еллары буенча бүлү.

Статья 18. «Интернет» мөгълүмат-коммуникация челтөрендө инициативалы проект турында мөгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе.

1. Инициатив проектны Администрация карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарынан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмөт катнашуы турында мөгълүмат жирлекнең мөгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергө) һәм жирлекнең рәсми сайтында «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация челтөрендө урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамөлгө ашыру нәтижөлөре турында хакимиятнең отчеты жирлекнең мөгълүмати стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергө) һәм инициативалы проектны гамөлгө ашыру төмамланганнан соң 30 календарь көн эчендө жирлекнең «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация челтөрендөгө рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.